

**QANU**  
**JAARVERSLAG**  
**2014**

## **COLOFON**

Quality Assurance Netherlands Universities (QANU)  
Catharijnesingel 56  
Postbus 8035  
3503 RA UTRECHT

T 030 230 31 00  
F 030 230 31 29  
E [info@qanu.nl](mailto:info@qanu.nl)  
I [www.qanu.nl](http://www.qanu.nl)

© 2015 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

# INHOUD

Voorwoord.....	5
<b>1. Missie, profiel en werkzaamheden van QANU.....</b>	<b>7</b>
1.1. Missie.....	7
1.2. Nadere uitwerking van de missie.....	7
1.3. Profiel en organisatie.....	7
1.4. De plaats van QANU in het stelsel van externe kwaliteitszorg.....	8
1.5. Aanpak en werkwijze .....	9
<b>2. Ontwikkelingen in 2014 .....</b>	<b>11</b>
2.1. Het accreditatiestelsel in Nederland.....	11
2.2. Het kader voor onderzoeksbeoordelingen .....	11
2.3. Uitgevoerde onderwijsvisitaties en onderzoeksbeoordelingen .....	11
2.4. Overige werkzaamheden binnen Nederland .....	12
2.5. Internationale activiteiten .....	12
<b>3. Bestuursactiviteiten .....</b>	<b>13</b>
3.1. Vergaderingen van het bestuur.....	13
3.2. Overleg met Colleges van Bestuur.....	13
<b>4. Onderwijsvisitaties.....</b>	<b>15</b>
<b>5. State of the Art-rapporten .....</b>	<b>19</b>
<b>6. Onderzoeksbeoordelingen.....</b>	<b>23</b>
<b>7. Overige werkzaamheden en diensten .....</b>	<b>25</b>
<b>8. Jaarrekening .....</b>	<b>27</b>
8.1 Algemeen .....	27
8.2 Balans .....	27
8.3 Winst- en verliesrekening .....	28
<b>BIJLAGEN .....</b>	<b>29</b>
Bijlage 1: Samenstelling van het bestuur.....	31
Bijlage 2: Medewerkers in 2014.....	33



## VOORWOORD

Dit is het elfde jaarverslag van de Stichting Quality Assurance Netherlands Universities (QANU). QANU is een *quality assurance agency* die voornamelijk actief is in het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek in Nederland. Ook in het huidige verslagjaar heeft QANU een aanzienlijk aantal beoordelingen van wetenschappelijke opleidingen en onderzoeksprogramma's uitgevoerd. QANU heeft zo haar positie als de belangrijkste *quality assurance agency* voor de universiteiten in Nederland bevestigd. QANU heeft haar activiteiten in sectoren buiten het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek gecontinueerd en voor universiteiten ook andere projecten uitgevoerd die gerelateerd zijn aan QANU's kerncompetenties op het gebied van de externe kwaliteitszorg.

Na een aantal extreem drukke jaren was 2014 voor QANU een relatief rustig jaar. De grootste opdracht voor QANU in 2014 was de visitatie van de universitaire lerarenopleidingen en de educatieve minoren. In de tweede helft van het jaar heeft een aantal projectleiders van QANU een bijdrage geleverd aan visitaties van NQA, waarmee de samenwerking tussen NQA en QANU verder vorm kreeg.

Eind juni publiceerde de NVAO haar besluiten over de heraccreditatie van 211 opleidingen op het brede terrein van de geesteswetenschappen. Op basis van de rapporten van door QANU ondersteunde commissies kwam de NVAO voor 27 opleidingen tot het oordeel 'onvoldoende'. De manier waarop de NVAO het nieuws over de onvoldoendes voor de opleidingen in de geesteswetenschappen naar buiten bracht heeft binnen de universitaire wereld tot de nodige weerstand geleid. Mede daardoor kreeg de discussie over de doorontwikkeling van het accreditatiestelsel een nieuwe dynamiek en spraken steeds meer universiteiten zich uit voor de invoering van instellingsaccreditatie.

QANU is een stichting zonder winstoogmerk, maar ook een organisatie die een gezonde financiële meerjarenbasis moet hebben. QANU heeft het verslagjaar 2014 afgesloten met een klein positief resultaat. De winst die QANU gemaakt heeft, is toegevoegd aan de bedrijfsreserve. QANU zal naar verwachting in 2015 en 2016, jaren waarin het aantal opdrachten aanzienlijk kleiner zal zijn dan in de afgelopen jaren, een beroep op de bedrijfsreserve moeten doen om de continuïteit van de organisatie te kunnen waarborgen. Het meerjarenperspectief van QANU is ongunstig beïnvloed door de ingrijpende aanpassing van het visitatierooster door de NVAO. Omdat de NVAO de inleverdatum voor meerdere grote clusters van opleidingen naar achteren heeft verschoven, zal de relatief rustige periode waarin QANU in 2014 terecht kwam, langer duren dan voorzien. Omdat de uitkomsten van de discussie over de doorontwikkeling van het accreditatiestelsel nog ongewis zijn, is het op dit moment lastig om te zeggen hoe de toekomst van QANU er op de iets langere termijn uitziet.

Het bestuur van QANU is de instellingen en organisaties waarvoor QANU visitaties en andere opdrachten heeft kunnen uitvoeren, erkentelijk voor het gegeven vertrouwen. Het spreekt zijn grote waardering en dank uit aan de directie en de overige medewerkers van QANU voor hun inzet en hun getoonde deskundigheid.

Namens het QANU-bestuur,

prof. dr. Peter van Lieshout  
voorzitter



# 1. MISSIE, PROFIEL EN WERKZAAMHEDEN VAN QANU

## 1.1. Missie

QANU draagt bij aan de verdere verbetering van de kwaliteit van het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek in Nederland door in opdracht van universiteiten en andere instellingen beoordelingen door peers van wetenschappelijke opleidingen en onderzoeksprogramma's te organiseren en te coördineren en andere werkzaamheden op het gebied van de kwaliteitszorg uit te voeren. QANU zet haar expertise en ervaring ook in in Europese en internationale projecten en samenwerkingsverbanden binnen het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek en in andere sectoren dan het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek.

## 1.2. Nadere uitwerking van de missie

QANU voert in opdracht van universiteiten in Nederland werkzaamheden uit op het gebied van de externe kwaliteitszorg in het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek: QANU organiseert en coördineert beoordelingen van wetenschappelijke opleidingen en onderzoeksprogramma's op basis van formele kaders die zijn vastgesteld door daartoe bevoegde instellingen. QANU levert door haar werkzaamheden een bijdrage aan het bewaken en het verbeteren van de kwaliteit van het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek in Nederland en daarbuiten en heeft, op basis van haar ervaring en expertise, een eigen rol en een eigen positie binnen het stelsel van externe kwaliteitszorg in het hoger onderwijs in Nederland. QANU werkt met commissies van *peers*, vakgenoten die bij uitstek in staat zijn om een inhoudelijk oordeel over een opleiding of een onderzoeksprogramma te geven. QANU vindt zowel de verantwoordings- als de verbeterfunctie van het stelsel van externe kwaliteitszorg van belang en levert inhoudelijk gemotiveerde oordelen om opleidingen en onderzoeksinstituten in staat te stellen om verdere verbeteringen door te voeren. Omdat QANU bij voorkeur clusters van opleidingen of onderzoeksprogramma's beoordeelt, bieden de beoordelingen van QANU in veel gevallen de mogelijkheid om een opleiding of een onderzoeksprogramma binnen een groter geheel te plaatsen en om voorbeelden van *best practice* te benoemen. QANU is een onafhankelijke organisatie die voldoet aan de eisen met betrekking tot onafhankelijkheid en integriteit, zowel op landelijk als op Europees en internationaal niveau.

QANU beschikt over kennis, ervaring en expertise die niet alleen nuttig en relevant is voor het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek in Nederland. QANU streeft ernaar haar expertise ook in te zetten in Europese en internationale projecten en samenwerkingsverbanden op het terrein van het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek en in andere sectoren dan het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek.

QANU is *full member* van ENQA, de European Association for Quality Assurance in Higher Education. QANU is opgenomen in het EQAR, het European Quality Assurance Register for Higher Education.

## 1.3. Profiel en organisatie

QANU is een onafhankelijke stichting met een bestuur, een directeur, een kleine ondersteunende staf, een kern van vaste projectleiders en een netwerk van freelance projectleiders.

Het QANU-bestuur, bestaande uit ervaren bestuurders die hun sporen hebben verdiend in de wereld van het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, draagt de eindverantwoordelijkheid voor de projecten en werkzaamheden die QANU uitvoert. Het vertegenwoordigt QANU als organisatie.

Het QANU-bestuur heeft een deel van zijn taken en verantwoordelijkheden gedelegeerd aan de directeur van QANU. Deze is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van de organisatie, voor het bewaken van de voortgang van de projecten en voor andere werkzaamheden die QANU uitvoert. De directeur is ook verantwoordelijk voor het ontwikkelen en uitvoeren van het personeelsbeleid, voor het werven van medewerkers en voor alle financiële aangelegenheden. De directeur vormt samen met de plaatsvervangend directeur, de coördinatoren onderwijs en onderzoek en de coördinator bedrijfsvoering het Managementteam van QANU.

QANU's projectleiders zijn verantwoordelijk voor de voortgang en de resultaten van specifieke projecten. Zij initiëren en coördineren beoordelingen van wetenschappelijke opleidingen en onderzoeksprogramma's, bewaken de voortgang van die beoordelingen, ondersteunen de commissies die de beoordelingen uitvoeren en schrijven de rapporten waarin de bevindingen van de commissies zijn vastgelegd.

QANU beschikt over een kleine kern van projectleiders met een vaste aanstelling. QANU doet daarnaast in drukke periodes regelmatig een beroep op freelance projectleiders, die een visitatiecommissie tijdens een bezoek aan een instelling ondersteunen en een rapport schrijven over de bevindingen van de commissie.

Het secretariaat van QANU ondersteunt het bestuur, de directeur en de projectleiders in hun werkzaamheden.

#### **1.4. De plaats van QANU in het stelsel van externe kwaliteitszorg**

QANU is in 2004 als zelfstandige organisatie ontstaan, maar staat in een traditie die teruggaat tot het einde van de jaren tachtig van de vorige eeuw, toen de gezamenlijke universiteiten het initiatief namen tot het invoeren van een systeem voor de beoordeling van de kwaliteit van hun onderwijs en onderzoek door middel van visitaties. Die visitaties werden uitgevoerd door commissies van *peers* uit de desbetreffende vakgebieden, die hun bevindingen rapporteerden aan de universiteiten. De opleidingen en onderzoeksprogramma's werden gevisiteerd op basis van door de Vereniging van Universiteiten (VSNU) vastgestelde protocollen, procedures en roosters.

In juni 2002 aanvaardde het Nederlandse parlement de wet die voorziet in de invoering van accreditatie in het hoger onderwijs. Accreditatie is, volgens de wet, 'het keurmerk dat tot uitdrukking brengt dat de kwaliteit van een opleiding positief is beoordeeld'. De wetgever was van oordeel dat visitaties niet langer door koepelorganisaties als de VSNU konden worden uitgevoerd, omdat deze niet onafhankelijk waren van de te visiteren opleidingen. Het Algemeen Bestuur van de VSNU besloot daarop om de Afdeling Kwaliteitszorg van de VSNU te verzelfstandigen tot de stichting Quality Assurance Netherlands Universities (QANU). Deze werd op 3 februari 2004 opgericht. Omdat zij voldeed aan de eisen van onafhankelijkheid, kon zij de werkzaamheden van de voormalige afdeling Kwaliteitszorg voortzetten.

In 2010 nam het Nederlandse parlement een voorstel aan om het accreditatiestelsel op verschillende punten aan te passen. De formele status van evaluatiebureaus zoals QANU is sinds januari 2011 door de aanpassing van het accreditatiestelsel gewijzigd: instellingen van hoger onderwijs zijn na het in werking treden van het aangepaste accreditatiestelsel niet langer verplicht



een externe organisatie in te schakelen voor de beoordeling van hun opleidingen. In de praktijk doen de universiteiten voor deze beoordelingen in verreweg de meeste gevallen nog steeds een beroep op QANU.

## 1.5. Aanpak en werkwijze

QANU richt zich als *quality assurance agency* in de eerste plaats op de beoordeling van wetenschappelijke bachelor- en masteropleidingen en van onderzoeksinstituten en -programma's. QANU werkt voor de beoordelingen met commissies van *peers*, onafhankelijke wetenschappers, die zijn geselecteerd op basis van hun inhoudelijke deskundigheid, hun reputatie en hun gezag in het desbetreffende wetenschappelijke domein. De meeste wetenschappers komen uit Nederland, maar QANU doet vaak een beroep op Vlaamse wetenschappers, en, waar zinvol en/of nodig, ook op wetenschappers uit andere landen (vooral het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Frankrijk, de Scandinavische landen en de Verenigde Staten), al dan niet met een Nederlandse achtergrond.

QANU stelt ter ondersteuning van de commissies projectleiders beschikbaar die fungeren als procescoördinator en secretaris. De meeste projectleiders van QANU hebben eerder aan een universiteit gewerkt en zijn vertrouwd met de academische en wetenschappelijke mores. Alle projectleiders hebben ruime ervaring met het beoordelen van wetenschappelijke opleidingen en onderzoeksprogramma's.

QANU streeft er bij haar onderwijsvisitaties naar om, in lijn met het beleid van de gezamenlijke universiteiten (verenigd in de VSNU) en van de overheid, gelijksoortige opleidingen gezamenlijk te beoordelen (clusterbeoordeling). Deze aanpak bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid van de beoordelingen en biedt de mogelijkheid om *best practices* te identificeren.

QANU volgt bij de beoordeling van wetenschappelijke bachelor- en masteropleidingen de relevante kaders van de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO). QANU baseert zich bij de beoordeling van wetenschappelijke onderzoeksprogramma's op het *Standard Evaluation Protocol 2009-2015. Protocol for Research Assessment in the Netherlands*, opgesteld door de VSNU, de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) en de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en geactualiseerd in 2010. In de loop van 2014 is een nieuwe versie van het *Standard Evaluation Protocol* vastgesteld, dat het uitgangspunt vormt voor de onderzoeksbeoordelingen vanaf 2015.



## 2. ONTWIKKELINGEN IN 2014

### 2.1. Het accreditatiestelsel in Nederland

Voor het overgrote deel van de onderwijsvisitaties die QANU in 2014 heeft uitgevoerd, fungeerde het *Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling* van de NVAO als uitgangspunt. Dit kader vormt een onderdeel van het accreditatiestelsel voor het hoger onderwijs in Nederland zoals dat sinds 2011 van kracht is. Het accreditatiestelsel is een nadere uitwerking van het artikel in de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) dat gaat over accreditatie. Dit artikel is eind 2013 op verschillende punten gewijzigd als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet versterking kwaliteitswaarborgen hoger onderwijs. De NVAO heeft de wetswijziging in de loop van 2014 uitgewerkt in nieuwe versies van de beoordelingskaders die de uitgangspunten vormen voor de instellingstoets, de toets nieuwe opleiding en de visitatie van bestaande opleidingen. De nieuwe versie van het *Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling* is in december 2014 formeel vastgesteld en heeft geen rol gespeeld in de onderwijsvisitaties die QANU in 2014 heeft uitgevoerd.

### 2.2. Het kader voor onderzoeksbeoordelingen

Het beoordelingskader dat QANU hanteert voor onderzoeksbeoordelingen is het *Standard Evaluation Protocol* (SEP), een protocol dat is opgesteld door de VSNU, de KNAW en NWO. In maart 2014 is een nieuwe versie van dit protocol vastgesteld. Het *Standard Evaluation Protocol 2015-2021* is in 2014 nog niet gebruikt als uitgangspunt voor onderzoeksbeoordelingen van QANU.

### 2.3. Uitgevoerde onderwijsvisitaties en onderzoeksbeoordelingen

QANU heeft in 2014 in het kader van 27 onderwijsvisitaties 54 beoordelingsrapporten afgerond waarin in totaal 208 opleidingen werden beschreven. QANU heeft 195 opleidingen beoordeeld in het kader van reguliere visitaties (waaronder 72 universitaire lerarenopleidingen van vijf instellingen), 10 opleidingen in het kader van herstelbeoordelingen en 3 opleidingen in het kader van een aanvullende beoordeling (als gevolg van het feit dat de instelling die deze opleidingen verzorgt, zich teruggetrokken heeft voor de instellingstoets). Een deel van deze visitaties was al in 2013 van start gegaan, een ander deel loopt door tot in 2015.

De omvang van de onderwijsvisitaties varieerde zoals gebruikelijk sterk: van visitaties van één enkele opleiding (zoals de postinitiële masteropleiding Accountancy van de Rijksuniversiteit Groningen of de masteropleiding Urbanism van de Technische Universiteit Delft) tot omvangrijke visitaties waarin (bijna) alle opleidingen in een bepaalde discipline in Nederland werden beoordeeld (zoals de visitatie van de opleidingen Natuur- en Sterrenkunde, in het kader waarvan 28 opleidingen van 9 instellingen werden beoordeeld, of de visitatie van de universitaire lerarenopleidingen). Twee commissies hebben in 2014 een *state of the art*-rapport afgerond. Het vijfde hoofdstuk van dit Jaarverslag bevat meer informatie over deze *state of the art*-rapporten.

QANU heeft daarnaast in 2014 in het kader van 12 onderzoeksbeoordelingen 13 rapporten afgerond waarin in totaal 54 onderzoeksprogramma's worden beschreven. Ook voor de onderzoeksbeoordelingen geldt dat een deel al in 2013 van start was gegaan en een deel doorloopt in 2015.

QANU beoordeelde in sommige gevallen één of enkele programma's van één instituut (bijvoorbeeld de programma's van het Centre for Learning Sciences and Technologies (CELSTEC) van de Open Universiteit) en in andere gevallen een groter aantal programma's binnen dezelfde discipline van meerdere instellingen (bijvoorbeeld de beoordeling Sociology, in het kader waarvan de commissie de onderzoeksprogramma's van zeven instellingen beoordeelde, of de beoordeling Human Geography and Planning, in het kader waarvan de commissie de onderzoeksprogramma's van drie instellingen beoordeelde).

## 2.4. Overige werkzaamheden binnen Nederland

QANU voert, naast haar 'kernactiviteiten' die hierboven kort beschreven zijn, ook andere werkzaamheden uit. Het gaat daarbij steeds om werkzaamheden waarbij een beroep wordt gedaan op de kennis en expertise die QANU's projectleiders hebben op het gebied van de interne en externe kwaliteitszorg. QANU heeft tot in 2014 bijvoorbeeld werkzaamheden uitgevoerd in opdracht van het College Deskundigheid Financiële Dienstverlening (CDFD), dat exameninstututen beoordeelt die examens afnemen die vallen onder de Wet op het financieel toezicht (Wft). QANU verzorgt voor de Orde van Advocaten de beoordeling van aanvragen van aanbieders die onderwijs in het kader van de Beroepsopleiding Advocaten willen verzorgen. Daarnaast verzorgt QANU onder meer workshops en trainingen voor faculteiten en opleidingen die bezig zijn met de voorbereidingen op een visitatie en ondersteunt QANU opleidingen bij het organiseren en uitvoeren van proefvisitaties of bij het samenstellen van een dossier voor een Toets Nieuwe Opleiding (TNO) door de NVAO. Hoofdstuk 7 van dit verslag bevat een overzicht van de overige werkzaamheden die QANU in 2014 in Nederland heeft uitgevoerd.

## 2.5. Internationale activiteiten

QANU neemt sinds 2010 deel aan verschillende TEMPUS-projecten:

- Promoting Internationalization and Comparability of Quality Assurance in Higher Education (PICQA), dat zich richt op de verbetering van de interne en externe kwaliteitszorg in het hoger onderwijs in Armenië en Georgië.
- Qualification Frameworks In Central Asia: Bologna-based Principles and Regional Coordination (QUADRIGA), dat zich onder meer richt op het opzetten van nationale comités voor kwalificatieraamwerken in de deelnemende landen en op het verbeteren van nationale richtlijnen met betrekking tot het gebruik van kwalificatieraamwerken;
- Informatics and Management: Bologna-style Qualification Frameworks (INARM), dat zich richt op het verbeteren van het hoger onderwijs in Rusland, Oekraïne en Armenië door sectorale kwalificatieraamwerken te ontwikkelen voor informatica en management en door de kwaliteit, de consistentie en de relevantie van de kwalificatieraamwerken te bevorderen.
- Enhancing Albanian System Of Quality Assurance In Higher Education: Application Of The Process- and Outcome-Based Methodology (ENCHASE), dat tot doel heeft het systeem van kwaliteitszorg in het hoger onderwijs in Albanië te versterken door onder meer een algemeen kader en een uniform systeem van kwaliteitszorg in Albanië te ontwikkelen.

QANU onderhoudt daarnaast contacten met verschillende buitenlandse zusterorganisaties, zoals de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse Interuniversitaire Raad, de VLIR (nu onderdeel van de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad, de VLUHR).

## 3. BESTUURSACTIVITEITEN

### 3.1. Vergaderingen van het bestuur

Het bestuur van QANU heeft in 2014 vier keer vergaderd: op 19 maart, 18 juni, 15 oktober en 17 december.

De vergaderingen van het bestuur van QANU kennen een aantal vaste agendapunten: de te realiseren doelstellingen (bijvoorbeeld in de vorm van een discussie over de door QANU te voeren toekomststrategie), het te voeren beleid (mede naar aanleiding van de ontwikkeling van het accreditatiestelsel), de financiële planning (in de vorm van de begroting) en de bereikte resultaten (in de vorm van de beoordelingsrapporten van de commissies die QANU ondersteunt). Zo stonden onder meer op de agenda:

- de Jaarrekening 2013 en de jaarlijkse accountantscontrole, de ontwikkeling van het accreditatiestelsel en de ideeën van QANU over verschillende aspecten van dat stelsel (op 19 maart);
- de kwaliteit van de beoordelingsrapporten, het Jaarverslag 2013, de arbeidsvoorwaarden van QANU, de ideeën van QANU over verschillende aspecten van het accreditatiestelsel (op 18 juni);
- de ontwikkeling van het accreditatiestelsel en de ideeën van QANU over verschillende aspecten van dat stelsel (op 15 oktober);
- de kwaliteit van de beoordelingsrapporten, de begroting voor 2015, de arbeidsvoorwaarden van QANU (op 17 december).

### 3.2. Overleg met Colleges van Bestuur

Sinds 2004 voert een delegatie van het QANU-bestuur, samen met de QANU-directeur, in principe jaarlijks een informeel overleg met (vertegenwoordigingen van) de Colleges van Bestuur van de universiteiten. In 2014 legde het QANU-bestuur de volgende bezoeken af:

- 19 februari 2014            Universiteit van Amsterdam;
- 31 maart 2014            Universiteit Maastricht;
- 1 april 2014              Universiteit van Tilburg;
- 2 april 2014              Universiteit Utrecht;
- 4 april 2014              Universiteit Leiden;
- 3 juni 2014                Radboud Universiteit Nijmegen;
- 4 juni 2014                Vrije Universiteit Amsterdam;
- 2 oktober 2014            Rijksuniversiteit Groningen;
- 24 november 2014        Open Universiteit;
- 19 december 2014        3TU.Onderwijs (het samenwerkingsverband van de drie technische universiteiten).

Tijdens de gesprekken met de Colleges van Bestuur komen onder meer de volgende onderwerpen aan de orde:

- ervaringen met recente door QANU uitgevoerde visitaties;
- ervaringen met en oordelen over de door QANU gehanteerde aanpak en werkwijze;
- recente ontwikkelingen in het stelsel van externe kwaliteitszorg in Nederland;
- internationalisering;
- de samenstelling van commissies;
- de kwaliteit van zelfevaluatie rapporten.

## 4. ONDERWIJSVISITATIES

QANU heeft in het verslagjaar 2014 rapporten afgerond in het kader van de hieronder genoemde onderwijsvisitaties. De bezoeken in het kader van deze onderwijsvisitaties vonden soms al in 2013 plaats.

- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. ir. H. Tijdeman voltooide haar rapport over de bachelor- en masteropleiding Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek van de Technische Universiteit Delft.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. T. D’Haen voltooide haar rapport over tien opleidingen op het gebied van de taal- en letterkunde van de Universiteit Leiden.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. J. de Vries voltooide haar rapport over de postinitiële masteropleiding Bestuurs- en Organiseringswetenschap van de Universiteit Utrecht.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. R.P. Griessen voltooide haar rapport over de bacheloropleiding Advanced Technology van de Universiteit Twente.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. J.W. Zwemmer voltooide haar rapport over de herstelbeoordeling van de masteropleiding Business, Corporate and Maritime Law van de Erasmus Universiteit Rotterdam.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. F. Keune voltooide rapporten over 15 opleidingen op het gebied van de wiskunde van de Vrije Universiteit Amsterdam, de Rijksuniversiteit Groningen, de Universiteit van Amsterdam en de Universiteit Leiden.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. M. Schwegman voltooide rapporten op het gebied van geschiedenis, internationale studies en Europese betrekkingen over acht opleidingen van de Vrije Universiteit Amsterdam, de Universiteit Maastricht en de Rijksuniversiteit Groningen.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. L. de Klerk voltooide haar rapport over de masteropleiding Urbanism van de Technische Universiteit Delft.
- De visitatiecommissie Natuur- en Sterrenkunde onder voorzitterschap van prof. dr. D. Lenstra voltooide haar rapporten over 27 opleidingen op het gebied van de natuurkunde en de sterrenkunde van de Radboud Universiteit Nijmegen, de Universiteit Utrecht, de Technische Universiteit Eindhoven, de Technische Universiteit Delft, de Universiteit Leiden, de Rijksuniversiteit Groningen, de Universiteit Twente, de Vrije Universiteit Amsterdam en de Universiteit van Amsterdam.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. J. Paredaens voltooide haar rapport over de bachelor- en masteropleiding Informatica van de Universiteit Leiden.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. H.F.L. Ottens voltooide haar rapporten over 19 opleidingen op het gebied van de sociale geografie en planologie van de

Universiteit van Amsterdam, de Universiteit Utrecht, de Rijksuniversiteit Groningen, de Radboud Universiteit Nijmegen.

- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. L.T.M. Blessing voltooide haar rapport over acht opleidingen Industrieel Ontwerpen van de Universiteit Twente, de Technische Universiteit Delft en de Technische Universiteit Eindhoven.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. B.I.J.M. van der Heijden voltooide haar rapport over de masteropleiding Management van Nyenrode Business Universiteit.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. D. Hutsebaut voltooide haar rapport over de aanvullende beoordeling van drie opleidingen op het gebied van de theologie en religiewetenschappen van de Protestants-Theologische Universiteit.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. A. Wouters voltooide drie rapporten over 18 opleidingen op het gebied van de regiostudies van de Universiteit Leiden.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. mr. F.W. Winkel voltooide haar rapport over de masteropleiding Forensic Psychology van de Universiteit Maastricht.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. M.A. Cohen Stuart voltooide haar rapport over een herstelbeoordeling van vier opleidingen op het gebied van de scheikunde van de Rijksuniversiteit Groningen.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. P.L.C. Torremans voltooide haar rapport over de opleidingen Intellectual Property Law and Knowledge Management van de Universiteit Maastricht.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van dr. ir. C.D. de Gooijer voltooide haar rapport over de masteropleiding Health Food Innovation Management van de Universiteit Maastricht.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. M. Wieringa-de Waard voltooide haar rapport over de opleidingen European Public Health en Global Health van de Universiteit Maastricht.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. P. Geerlings voltooide haar rapport over de herstelbeoordeling van de masteropleiding Biomolecular Sciences van de Vrije Universiteit Amsterdam.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. H.F.P. Hillen voltooide haar rapport over de masteropleiding Tandheelkunde van het Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. G.R.A. de Jong voltooide haar rapport over de masteropleiding Accountancy van de Rijksuniversiteit Groningen.



- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. H. van den Bulck voltooide haar rapport over de herstelbeoordelingen van twee opleidingen op het gebied van de communicatiewetenschap van de Radboud Universiteit Nijmegen.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. mr. E.F. Stamhuis voltooide haar rapporten over de herstelbeoordelingen van de bacheloropleiding Criminologie van de Universiteit Leiden en de masteropleiding Criminologie van de Universiteit Utrecht.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. W. Jochems en prof. dr. A. Aelterman voltooide acht rapporten over de universitaire lerarenopleidingen en de educatieve minoren van Wageningen Universiteit, de Universiteit Twente, de Open Universiteit, de Universiteit Leiden, de Universiteit van Tilburg, de Universiteit Maastricht, de Universiteit Utrecht en de Rijksuniversiteit Groningen. De commissie rondde ook rapporten af over de beoordeling van de Academische Opleidingsschool Amsterdam (AcOA) en de Academische Opleidingsschool Noord-Holland West (AONHW).
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. T. D'Haen voltooide haar rapport over de herstelbeoordeling van de bacheloropleiding Keltische Talen en Culturen van de Universiteit Utrecht.



## 5. STATE OF THE ART-RAPPORTEN

QANU biedt instellingen de gelegenheid om in het kader van een clustervisitatie een commissie te vragen een *state of the art*-rapport te schrijven. Dat is een rapport over de stand van zaken in het universitair onderwijs in een discipline in Nederland. Een *state of the art*-rapport is een afzonderlijk rapport dat geen deel uitmaakt van de beoordelingsrapporten die een commissie produceert. Het speelt geen rol in de procedure die leidt tot heraccreditatie van een opleiding. De instellingen kunnen een commissie vragen om in te gaan op specifieke onderwerpen, vragen of problemen.

QANU hanteert het uitgangspunt dat *state of the art*-rapporten openbaar zijn, maar publiceert de rapporten pas wanneer alle betrokken instellingen daarmee expliciet hebben ingestemd.

In het verslagjaar 2014 zijn in het kader van de volgende clustervisitaties *state of the art*-rapporten afgerond:

- Informatica;
- Wiskunde.

Hierna worden enkele belangrijke bevindingen uit deze *state of the art*-rapporten weergegeven.

### Informatica

Het algemene oordeel van de commissie is positief: het informaticaonderwijs aan Nederlandse universiteiten is van een behoorlijk niveau. De faculteitsbesturen zijn zeer betrokken bij onderwijs en docenten spannen zich bijzonder in om de studenten een goede opleiding te bieden. De sterktes die de commissie graag wil benadrukken, zijn dat bachelor- en masterscripties over het algemeen goed zijn, dat er in de programma's aandacht is voor de samenhang met onderzoek, dat de opleidingen oog hebben voor de gebrekkige doorstroom van de studenten en dat zij veel aandacht besteden aan begeleiding van studenten.

Een aantal aspecten verdient volgens de commissie aandacht van de opleidingen:

1. De commissie adviseert de opleidingen om de aanbevelingen van internationale domeinspecifieke referentiekaders sneller te implementeren en meer in te spelen op recente evoluties en trends.
2. De commissie adviseert de opleidingen om de beoordelingsformulieren van eindwerken te verbeteren en uit te breiden en erop toe te zien dat deze op uniforme wijze worden gebruikt. Resultaten moeten meer dan nu het geval is inhoudelijk beargumenteerd worden. De commissie beveelt aan om de formulieren te digitaliseren.
3. De commissie beoordeelt groepswork als een waardevolle toetsvorm binnen de informaticaopleiding maar benadrukt dat de individuele bijdrage van studenten ook altijd apart beoordeeld moet worden.
4. De commissie verheugt zich over de groei van de opleidingen, maar wil erop wijzen dat met de stijging van het aantal studenten, de wetenschappelijke staf niet kan achterblijven.
5. De commissie was niet altijd onverdeeld enthousiast over het functioneren van de opleidingscommissies. De opleidingscommissies moeten een actieve rol vervullen in de continue zorg voor de kwaliteit van het onderwijs.
6. De commissie ziet mogelijkheden om contacten met alumni en werkveld te verstevigen.

7. De opleidingen hebben naar het idee van de commissie te weinig oog voor bedrijfscultuur en sociale en maatschappelijke aspecten. De commissie beveelt de opleidingen aan dit steviger op te nemen in de curricula.
8. De commissie adviseert de opleidingen meer inspanningen te plegen om hun studenten een periode in het buitenland te laten studeren. De opleidingen zouden op dit vlak duidelijke doelstellingen moeten formuleren en een plan bedenken om deze te realiseren.
9. De commissie beveelt de opleidingen aan om voldoende oog te hebben voor initiatieven binnen en buiten de instelling om meer vrouwelijke studenten te kunnen aantrekken.

## Wiskunde

Het *state of the art*-rapport is bedoeld als stimulans tot verdere verbetering van de opleidingen Wiskunde aan Nederlandse universiteiten. Tijdens haar beoordeling heeft de visitatiecommissie opleidingen aangetroffen die zonder uitzondering van een hoog niveau waren. De commissie sprak overal in het land competente en enthousiaste docenten en heeft met plezier geconstateerd dat steeds meer studenten zich inschrijven voor een universitaire opleiding Wiskunde.

De groei van het aantal studenten bij een gelijk gebleven aantal docenten heeft er de laatste jaren toe bijgedragen dat de efficiëntie in de uitvoering van het onderwijs is verhoogd. Voor de komende jaren vormt het groeiende aantal studenten één van de belangrijkste uitdagingen: om de huidige kwaliteit van onderwijs en de intensieve persoonlijke begeleiding bij afstudeerprojecten in stand te houden, is een grote en groeiende personele inzet nodig. Ook het aantal masterstudenten zal de komende jaren verder toenemen, met als gevolg dat het landelijke onderwijsaanbod binnen Mastermath een andere functie krijgt.

De commissie stelt in haar *state of the art*-rapport zes opleidingsoverstijgende thema's aan de orde:

- *De veranderende rol van Mastermath* Door de groei van de aantallen studenten en het veranderende aanbod aan cursussen is een heroverweging van de vorm en de organisatie van het onderwijs in Mastermath nodig. De commissie geeft daar aanbevelingen voor.
- *Profilering* Het grootste deel van de wiskundeopleidingen is breed georiënteerd. Daarbij is er verschil tussen enerzijds de hoofdzakelijk toepassingsgerichte opleidingen Technische Wiskunde en anderzijds de ruimere aandacht voor theorievorming binnen opleidingen Wiskunde. De commissie moedigt opleidingen aan die breedte te behouden maar heeft ook waardering voor de meer specifiek georiënteerde masteropleidingen in Amsterdam en Leiden.
- *Opleiding tot wiskundedocent* Alle wiskundedocenten met eerstegraads bevoegdheid zouden universitair geschoold moeten zijn. Opleidingen beschikken over een adequaat aanbod, maar zouden meer kunnen doen om studenten voor dat aanbod te interesseren. De overheid zou het maatschappelijk aanzien van docenten in het middelbaar onderwijs moeten versterken.
- *Groeiende studentenaantallen* Om het hoge niveau van de opleidingen ook in de toekomst te waarborgen, zijn meer docenten nodig.
- *Afstudeerprojecten* De hoge kwaliteit van de afstudeerwerken kan nog verder verbeterd worden door vooral in de bacheloropleidingen het afstudeertraject te optimaliseren. De commissie wijst verder op mogelijkheden om de transparantie van beoordeling te vergroten.
- *Arbeidsmarkt* Wiskundestudenten kunnen goed terecht op de arbeidsmarkt, maar zouden tijdens hun opleiding meer gestimuleerd moeten worden om hun eigen mogelijkheden te verkennen en hun interesses te volgen, bijvoorbeeld in ondernemerschap.

Verder doet de commissie verschillende concrete adviezen op het gebied van de door de NVAO voorgeschreven standaarden waaraan elke opleiding moet voldoen. Met betrekking tot de

eindkwalificaties (standaard 1) raadt de commissie opleidingen aan om de eindtermen explicieter aan te laten sluiten bij het domeinspecifieke referentiekader, aangevuld met een of enkele profilerende eindtermen. Wat de onderwijsleeromgeving (standaard 2) betreft, viel het de commissie op dat een behoorlijk aantal opleidingen een programmaherziening heeft doorgevoerd die van bovenaf werd opgelegd. De commissie heeft begrip voor pogingen het onderwijs aan universiteiten meer uniform te maken, maar benadrukt dat een goede wiskundeopleiding een bepaalde volgordelijkheid kent en tijd moet bieden aan vakken met een hoog abstractiegehalte. Op het punt van toetsing (standaard 3) raadt de commissie opleidingen aan om goed zicht te blijven houden op de individuele prestaties van studenten.



## 6. ONDERZOEKSBEOORDELINGEN

QANU heeft in het verslagjaar 2014 rapporten afgerond in het kader van de hieronder genoemde onderzoeksbeoordelingen. De bezoeken in het kader van deze onderzoeksbeoordelingen vonden soms al in 2013 plaats.

- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. J. Groenewegen voltooide haar rapport over drie onderzoeksprogramma's op het gebied van de organisatiewetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam en de Universiteit van Tilburg.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. J. Lowyck voltooide haar rapport over twee onderzoeksprogramma's van het Centre for Learning Sciences and Technologies (CELSTEC) van de Open Universiteit.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. B. Wierenga voltooide haar rapport over acht onderzoeksprogramma's van de School of Economics and Management van de Universiteit van Tilburg.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. A. Zaheer voltooide haar rapport over het onderzoek van het Center for Innovation Research van de Universiteit van Tilburg.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. J.S. Nielsen voltooide haar rapport over het onderzoek van het Leiden University Centre for the Study of Islam and Society (LUCIS) van de Universiteit Leiden.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. A.J. Scott voltooide haar rapport over negen onderzoeksprogramma's Human Geography and Planning van de Rijksuniversiteit Groningen, de Universiteit Utrecht en de Universiteit van Amsterdam.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. B.A. Scheffler voltooide haar rapport over 21 onderzoeksprogramma's Mechanical Engineering van de Technische Universiteit Eindhoven en de Universiteit Twente.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. R. Rice voltooide haar rapport over zes onderzoeksprogramma's Communication Sciences van de Vrije Universiteit Amsterdam, de Universiteit van Amsterdam en de Universiteit Twente.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. S.E. Cozzens voltooide haar rapport over het onderzoeksprogramma Dynamics and Governance of Science, Technology and Innovation in Society van de Universiteit Twente.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. J. Berghman voltooide haar rapport over de onderzoeksprogramma's op het gebied van de sociologie van de Rijksuniversiteit Groningen, de Universiteit Utrecht, de Radboud Universiteit Nijmegen, de Erasmus Universiteit Rotterdam, de Vrije Universiteit Amsterdam, de Universiteit van Amsterdam, de Universiteit van Tilburg en het Interuniversity Centre for Social Science Theory and Methodology (ICS).

- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. M. Barnard voltooide haar rapport over de onderzoeksprogramma's van de Universiteit voor Humanistiek.
- Een visitatiecommissie onder voorzitterschap van prof. dr. J. Bridges voltooide haar rapport over het onderzoeksprogramma Risk Assessment of and research and policy advice on chemical substances and products van het RIVM.



## 7. OVERIGE WERKZAAMHEDEN EN DIENSTEN

### **Beoordeling exameninstellingen financiële dienstverlening**

Sinds 2008 heeft QANU voor het CDFD, het College Deskundigheidsbevordering Financiële Dienstverlening, de beoordeling van de exameninstellingen voor de financiële dienstverlening georganiseerd. Omdat het CDFD besloten heeft zijn aanpak te wijzigen en over te gaan op een landelijke, centraal beheerde databank met examenvragen, is de noodzaak om de individuele instellingen te beoordelen komen te vervallen. Daarom is er in 2014 een einde gekomen aan de bijdrage van QANU aan de beoordeling van de exameninstellingen.

### **TEMPUS-projecten**

QANU participeert sinds 2010 als 'European partner' in het TEMPUS-project PICQA (Promoting Internationalization and Comparability of Quality Assurance in Higher Education) dat geleid wordt door de Duitse *quality assurance agency* ASIIN en waaraan onder meer het National Center for Professional Education Quality Assurance (ANQA) uit Jerevan (Armenië) en het National Center for Educational Quality Enhancement (NCEQE) uit Tbilisi (Georgië) deelnemen. Het project heeft tot doel de Armeense en Georgische regering te ondersteunen bij de ontwikkeling van een systeem voor externe kwaliteitszorg. De bijdrage van QANU aan het project bestaat uit advisering en training.

QANU participeert sinds het najaar van 2012 ook in de TEMPUS-projecten INARM (Informatics and Management: Bologna-Style Qualifications Frameworks, met als doel het verder verbeteren van het hoger onderwijs in Rusland, Oekraïne en Armenië door het ontwikkelen van sectorale kwalificatieraamwerken voor informatica en management en het bevorderen van de kwaliteit, de consistentie en de relevantie van de kwalificaties) en QUADRIGA (Qualification Frameworks in Central Asia: Bologna-Based Principles and Regional Coordination, dat ernaar streeft om (de filosofie achter) kwalificatieraamwerken in te voeren in de landen in Centraal-Azië en de onderwijssystemen in deze landen te verbeteren door bestaande eisen verder te ontwikkelen op basis van onder meer de Tuning-benadering.

Een ander TEMPUS-project waaraan QANU een bijdrage levert is ENCHASE: Enhancing Albanian System Of Quality Assurance In Higher Education: Application Of The Process- and Outcome-Based Methodology. Dit project, waaraan negen Albanese instellingen en vier andere partners uit de rest van Europa meedoen, heeft tot doel het systeem van kwaliteitszorg in het hoger onderwijs in Albanië te versterken door onder meer een algemeen kader en een uniform systeem van kwaliteitszorg in Albanië te ontwikkelen.

### **Detacheringen medewerkers QANU bij instellingen**

Twee projectleiders van QANU zijn in 2014 op enig moment op detacheringbasis werkzaam geweest voor een Nederlandse universiteit dan wel een universitair medisch centrum. Eén van hen levert in opdracht van het Leiden Universitair Medisch Centrum (LUMC) een bijdrage aan de ontwikkeling van een nieuwe masteropleiding Farmacie. De tweede heeft gefungeerd als coördinator van twee onderzoeksinstituten aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam.



## 8. JAARREKENING

### 8.1 Algemeen

Het verslagjaar 2014 is afgesloten met een positief resultaat van € 53.115 voor belastingen, terwijl voor het jaar 2014 een negatief resultaat was begroot van € 428.000. Het verschil tussen de begroting en de realisatie is vooral te verklaren doordat QANU in 2014 meer inkomsten heeft gegenereerd dan voorzien, terwijl de uitgaven niet in dezelfde mate gestegen zijn.

Conform de statuten zal het resultaat na belastingen worden toegevoegd aan de algemene reserve van de stichting.

### 8.2 Balans

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>
ACTIVA	€	€
1. Materiële vaste activa	<u>24.025</u>	<u>37.150</u>
Totaal vaste activa	<u>24.025</u>	<u>37.150</u>
2. Onderhanden projecten	375.895	624.532
3. Vorderingen	623.199	803.156
4. Liquide middelen	<u>1.840.114</u>	<u>1.718.308</u>
Totaal vlottende activa	<u>2.839.208</u>	<u>3.145.996</u>
Totaal activa	<u><u>2.863.233</u></u>	<u><u>3.183.146</u></u>
PASSIVA		
5. Eigen vermogen	<u>2.479.080</u>	<u>2.437.468</u>
2. Vooruitgefactureerde projectinkomsten	96.871	178.137
6. Overige kortlopende schulden	<u>287.282</u>	<u>567.541</u>
Totaal kortlopende schulden	<u>384.153</u>	<u>745.678</u>
Totaal passiva	<u><u>2.863.233</u></u>	<u><u>3.183.146</u></u>

### 8.3 Winst- en verliesrekening

	Realisatie <u>2014</u>	Begroting <u>2014</u>	Realisatie <u>2013</u>
	€	€	€
7. Projectbaten	2.088.584	1.250.000	4.770.006
8. Overige baten	<u>37.175</u>	<u>33.000</u>	<u>30.832</u>
Totaal baten	2.125.759	1.283.000	4.800.838
Externe projectkosten	<u>-683.254</u>	<u>-375.000</u>	<u>-1.621.578</u>
Brutomarge (A)	<u>1.442.505</u>	<u>908.000</u>	<u>3.179.260</u>
10. Personele kosten	<u>1.062.783</u>	<u>948.000</u>	<u>1.734.859</u>
11. Overige bedrijfskosten			
Bestuur	32.181	50.000	35.677
Huisvesting	99.413	100.000	100.366
Bureau	27.791	43.000	35.293
Algemeen	165.268	170.000	177.192
Afschrijvingen	<u>13.125</u>	<u>25.000</u>	<u>12.149</u>
Totaal overige bedrijfskosten	<u>337.778</u>	<u>388.000</u>	<u>360.677</u>
Totaal kosten (B)	<u>1.400.561</u>	<u>1.336.000</u>	<u>2.095.536</u>
Bedrijfsresultaat (A – B)	41.944	-428.000	1.083.724
12. Financiële baten en lasten	<u>11.171</u>	<u>0</u>	<u>11.468</u>
Resultaat voor belasting	53.115	<u>-428.000</u>	1.095.192
Vennootschapsbelasting	<u>-11.503</u>		<u>-264.422</u>
Resultaat na belasting, toevoeging/ onttrekking algemene reserve	<u>41.612</u>		<u>830.770</u>

## BIJLAGEN



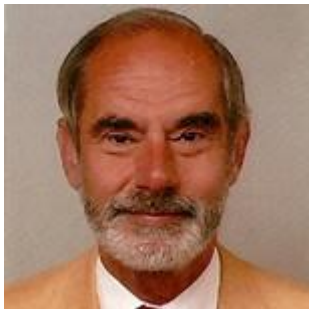
## Bijlage 1: Samenstelling van het bestuur

Het bestuur van QANU bestond in 2014 uit:



**Prof. dr. P.A.H. (Peter) van Lieshout (voorzitter)**

Studeerde psychologie en filosofie in Utrecht en Parijs. Promoveerde in 1989 in de sociale filosofie aan de Rijksuniversiteit Groningen. Sinds 1992 parttime hoogleraar Theorie van de zorg aan de Universiteit Utrecht. Was onder meer directeur van het Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn, directeur-generaal Gezondheidszorg bij het ministerie van VWS, project-directeur-generaal Sociale Zekerheid en Zorg bij het ministerie van SZW en lid van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid.



**Prof. dr. J.W. (Jaap) Zwemmer (vice-voorzitter en penningmeester)**

Emeritus hoogleraar Belastingrecht aan de Universiteit van Amsterdam. Studeerde Notarieel recht en Fiscaal recht aan de UvA en promoveerde in 1975. Was decaan van de juridische faculteit en van de economische faculteit van de UvA en lid van de Raad van Toezicht van het AMC/UvA. In 2007 interim-rector magnificus van de UvA, in 2008-2009 interim-decaan van het Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam (ACTA). Lid van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen.



**Prof. dr. ir. G.M.A. (Guy) Aelterman**

Emeritus hoogleraar aan de Universiteit Gent. Recent was hij kabinetschef van de Vlaamse Minister van Onderwijs. Daarvoor was hij achtereenvolgens algemeen directeur van de Hogeschool Gent, lid van het Dagelijks Bestuur en vice-voorzitter van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) en algemeen directeur van de Artesis Hogeschool Antwerpen. Hij was bestuurslid van de Universiteit Antwerpen en van ENQA, de koepelorganisatie van Europese kwaliteits-agentschappen. Hij was tevens voorzitter van de VLHORA en de Raad Hoger Onderwijs van de VLOR.



**Prof. dr. A. (Arie) Nieuwenhuijzen Kruseman**

Emeritus hoogleraar in interne geneeskunde aan het Maastricht University Medical Centre. Was decaan van de Faculteit der Geneeskunde en rector magnificus aan dezelfde universiteit en voorzitter van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG). Hij is voorzitter van de Raad van Toezicht van EP-Nuffic, lid van de reviewcommissie hoger onderwijs en onderzoek, voorzitter van de Raad van Toezicht van de Stichting Elisabeth Strouven, lid van de Raad van Toezicht van de Stichting Gezondheidscentra Eindhoven, en voorzitter van het college van toezicht van het Nederlands studenten kamerorkest (NESKO).



**Drs. P.M.M. (Paul) Rullmann**

Studeerde sociologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Werkte onder meer voor de HBO-Raad en de Hogeschool Haarlem, waar hij in 2000 lid werd van het College van Bestuur. De Hogeschool Haarlem ging in 2002 op in de Hogeschool Inholland. Rullmann stapte in datzelfde jaar over naar de Technische Universiteit Delft, waar hij lid werd van het College van Bestuur met als centrale portefeuilles Onderwijs en Bedrijfsvoering. In maart 2013 nam hij afscheid van zijn positie aan de Technische Universiteit Delft. Thans onder meer voorzitter van SURF en voorzitter van de CDHO (Commissie doelmatigheid Hoger Onderwijs).



**Prof. dr. G.C. (Gerry) Wakker**

Studeerde klassieke talen aan de Universiteit van Amsterdam en promoveerde daar in 1994. Is sinds 1991 werkzaam aan de Rijksuniversiteit Groningen en is hoogleraar Oudgriekse Taalkunde. Sinds maart 2003 is zij lid van het bestuur van de Faculteit der Letteren, eerst als vice-decaan (2003-2009), nu als decaan (vanaf juli 2009). Haar portefeuille binnen het bestuur was tot september 2012 onderwijs, daarna onderzoek. Zij heeft in deze functies ruime ervaring opgedaan met visitaties en (her)accreditaties van onderwijsprogramma's. Zij was van 2010-2014 voorzitter van het landelijke Disciplineoverleg Letteren en Geesteswetenschappen (DLG) en is sinds januari 2012 prorector van de Rijksuniversiteit Groningen. Zij was lid van een aantal internationale visitatiecommissies (Salzburg, Brussel, Gent).



## Bijlage 2: Medewerkers in 2014

### Staf



drs. S. (Sietze) Looijenga  
directeur

**Sietze Looijenga** (1963) heeft Nederlandse Taal- en Letterkunde gestudeerd aan de Rijksuniversiteit Groningen. Na zijn afstuderen was hij aan diezelfde universiteit Onderzoeker in Opleiding, studietoelichting, secretaris-subbeheerder aan de Faculteit der Letteren en coördinator van de onderzoeksschool Behavioural and Cognitive Neurosciences. In 1999 verhuisde hij Groningen voor Berlijn, waar hij aan de Freie Universität Berlin werkte als manager van het Thematic Network Project in the Area of Languages, een door de Europese Commissie gefinancierd project. Van eind 2001 tot begin 2003 werkte hij als ICT-verantwoordelijke voor het Talencentrum van de Universiteit Gent, België. In maart 2003 trad hij in dienst van de VSNU als projectleider Kwaliteitszorg, in 2004 maakte hij de overstap naar QANU. In 2008 was hij als adviseur onderwijs werkzaam voor de Universiteit Utrecht. Na zijn terugkeer naar QANU werd hij in april 2010 ook plaatsvervangend directeur. Sinds 1 september 2012 is hij directeur van QANU.



S. (Sanderijn) de Vries  
coördinator bedrijfsvoering

**Sanderijn de Vries** (1971) is haar loopbaan begonnen als projectmedewerker bij de Raad Overgangsregeling Gezondheidszorgpsychologen (ROG). Hierna is zij assistent-manager bedrijfsvoering geweest bij de vakgroep privaatrecht van de faculteit Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Utrecht. Na een korte onderbreking van haar loopbaan ten behoeve van studie is zij heringetreden als stafmedewerker van het bureau van de European Network of Occupational Therapy van de Hogeschool van Amsterdam. Vanaf 2006 is zij werkzaam voor QANU, per 1 september 2008 als coördinator bedrijfsvoering. Sanderijn volgt een bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid met een minor op het gebied van Managementwetenschappen aan de Open Universiteit Nederland.

### Secretariaat



mr. N. (Nathalie) Pasveer

**Nathalie Pasveer** (1981) is in 1999 begonnen aan de doctoraalstudies Nederlands recht en Franse taal- en letterkunde aan de Universiteit van Amsterdam. Na het behalen van haar doctoraalexamen Nederlands recht is zij haar loopbaan begonnen als juridisch medewerker en vervolgens in augustus 2005 als advocaat-stagiaire in het arrondissement Utrecht. Na het behalen van haar stageverklaring in augustus 2008 heeft zij besloten om haar studie Franse taal- en letterkunde weer op te pakken. Zij verwacht aan het einde van 2010 haar bachelor Franse taal- en letterkunde te behalen. Vanaf januari 2009 is zij werkzaam bij QANU als hoofd van het secretariaat.



S. (Shanna) Willems

**Shanna Willems** (1981) is haar loopbaan begonnen als secretaresse en heeft in die functie bij verschillende commerciële werkgevers gewerkt. In de loop der jaren heeft zij cursussen en trainingen gevolgd op secretariael gebied. In 2007 is zij als commercieel medewerkster en assistent makelaar in dienst getreden bij een agrarisch makelaarskantoor te Voorhout. Ze heeft in die periode verschillende opleidingen tot (agrarisch) makelaar gevolgd. Vanaf augustus 2011 is Shanna werkzaam als secretaresse bij QANU.

## Projectleiders



dr. B.M. (Barbara) van Balen

**Barbara van Balen** (1955) is opgeleid als onderwijskundige aan de Universiteit Utrecht en is verbonden geweest aan het bureau Onderzoek en Ontwikkeling van het Onderwijs aan diezelfde universiteit, waar zij zich bezig hield met evaluaties van onderwijs. Daarna werd zij coördinator onderwijs aan de faculteit Psychologie van de Universiteit van Amsterdam, vervolgens beleidsmedewerker emancipatiezaken en hoofd van het servicebureau positieve actie aan de Universiteit van Amsterdam. Zij is manager geweest van een onderzoeksinstituut voor genderstudies en directeur van een steunpunt voor welzijnswerk. In 2001 promoveerde zij op een onderzoek naar de positie van vrouwen aan de universiteit. Vanaf 2004 heeft zij diverse freelance opdrachten uitgevoerd, waaronder verschillende opdrachten voor QANU. Vanaf mei 2010 is zij in dienst van QANU.



dr. M.J.V. (Meg) Van Bogaert

**Meg Van Bogaert** (1975) heeft na haar studie Farmacie de postdoctorale opleiding tot apotheker gevolgd. Na kort als projectapotheker in het ziekenhuis te hebben gewerkt, is ze onderzoek gaan doen aan de Faculteit Farmaceutische Wetenschappen in Utrecht. In 2006 is ze gepromoveerd in de psychofarmacologie. Daarna heeft ze als regulatory affairs manager kennis opgedaan van de farmaceutische industrie bij een grote generieke geneesmiddelenfabrikant. Ook heeft ze gewerkt als programmasecretaris bij ZonMW, de Nederlandse Organisatie voor Gezondheidsonderzoek en Zorginnovatie, op de onderwerpen Alternatieven voor Dierproeven en Systembiologie. Sinds december 2008 werkt zij als projectleider bij QANU.



drs. M. (Trees) Graas

**Trees Graas** (1981) heeft Geschiedenis gestudeerd aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Na het behalen van haar doctoraalexamen in de Nieuwste Geschiedenis, heeft zij gewerkt als studieadviseur aan de Faculteit der Letteren van de Vrije Universiteit Amsterdam, en als teammanager van een curriculumproject aan diezelfde faculteit. Tevens was zij betrokken bij een aantal kleinschalige onderzoeksprojecten. Vervolgens is zij een aantal jaren studieadviseur en onderwijscoördinator geweest aan de faculteiten Wijsbegeerte en Godgeleerdheid van de Vrije Universiteit Amsterdam. Sinds november 2010 is zij projectleider bij QANU.



C.J. (Kees-Jan) van Klaveren MA

**Kees-Jan van Klaveren** (1984) studeerde Geschiedenis en Filosofie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Daarna was hij als promovendus verbonden aan de Universiteit van Amsterdam. Op dit moment is hij bezig met de afronding van zijn proefschrift *Het onafhankelijkheidssyndroom. Een cultuurgeschiedenis van het Nederlandse zorgstelsel, 1945-2006*. Hij was onder meer studentlid van het managementteam van de (toenmalige) Faculteit der Historische en Kunstwetenschappen, studentlid van de opleidingscommissie Geschiedenis aan dezelfde faculteit, en voorzitter van de promovendiraad van het Huizinga Instituut, de landelijke onderzoeksschool voor cultuurgeschiedenis. Ook werkte hij tijdens zijn promotietraject als werkgroepdocent. Sinds januari 2013 is hij als projectleider in dienst van QANU.



J.J. (Jasne) Krooneman MSc

**Jasne Krooneman** (1987) heeft zich tijdens haar studie vooral gericht op ontwikkelingen in Azië. In 2012 studeerde zij cum laude af voor haar masteropleiding Contemporary Asian Studies aan de Universiteit van Amsterdam. Voor het onderzoek van haar masterthesis verbleef zij drie maanden in Gujarat, India, waar zij verbonden was aan de Sardar Patel University. Als onderdeel van haar bacheloropleiding Culturele Antropologie en Ontwikkelings sociologie studeerde zij een jaar aan de National University of Singapore. Zij is sinds april 2013 werkzaam als projectleider bij QANU.



drs. L.C. (Linda) te Marvelde

**Linda te Marvelde** (1976) heeft Engelse Taal- en Letterkunde gestudeerd aan de Universiteit van Amsterdam. Na het behalen van haar doctoraal examen heeft zij verschillende functies bij de Universiteit van Amsterdam vervuld. Ze was o.a. projectmedewerker bij de samenwerkingsorganisatie UvA-HvA (universiteit–hogeschool) en beleidsmedewerker bij de afdeling Academische Zaken. In 2007 verliet zij de universitaire wereld om projectleider te worden bij het Wereld Kanker Onderzoek Fonds. In juni 2010 is zij teruggekeerd naar het veld van het hoger onderwijs als projectleider bij QANU.



dr. F. (Floor) Meijer

**Floor Meijer** (1978) heeft Geschiedenis gestudeerd aan de Universiteit van Amsterdam. Na het behalen van haar doctoraal examen in de Nieuwe Geschiedenis, deed ze aan die zelfde universiteit promotieonderzoek. In februari 2010 promoveerde ze op een studie naar het maatschappelijk engagement van de 19e eeuwse Amsterdamse vrijmetselarij. Aansluitend heeft ze verschillende functies vervuld bij de Faculteit Geesteswetenschappen van de UvA. Ze was o.a. werkgroepdocent, promovendoördinator en onderwijscoördinator bij twee onderzoeksscholen op het gebied van de geesteswetenschappen. Sinds oktober 2011 is Floor Meijer als projectleider in dienst bij QANU.



T.G. (Terry) Verseput MSc

**Terry Verseput** (1987) is in januari 2013 afgestudeerd aan de Universiteit Utrecht. Ze heeft daar de bachelor Liberal Arts & Sciences afgerond. Ze heeft binnen deze bachelor de hoofdrichting ‘Cognitieve en Neurobiologische Psychologie’ gevolgd. Voor het afronden van de master Toegepaste Cognitieve Psychologie aan de faculteit Sociale Wetenschappen heeft ze wetenschappelijk onderzoek verricht in opdracht van TNO te Soesterberg en MTCompany te Amsterdam. Van februari 2013 tot juni 2014 werkte zij als projectleider bij QANU.



drs. A. (Astrid) van Vliet

**Astrid van Vliet** (1966) heeft Franse Taal- en Letterkunde gestudeerd aan de Universiteit Utrecht. Na het behalen van haar doctoraal examen was zij vanaf 1991 werkzaam als projectmanager en beleidsadviseur in diverse functies bij Nuffic, de Nederlandse Organisatie voor Internationale Samenwerking in het Hoger Onderwijs. Vanaf 2003 heeft zij bij meerdere hoger onderwijsinstellingen gewerkt, waaronder de Universiteit Utrecht. Daar hield zij zich bij de Directie Onderwijs & Onderzoek als beleidsadviseur bezig met diverse (internationale) onderwijsprojecten. Van 1 juni 2013 tot 1 april 2014 was zij bij QANU in dienst als projectleider.



A. (Adrienne) Wieldraaijer-Huijzer  
MA

**Adrienne Wieldraaijer-Huijzer** (1986) studeerde Geschiedenis aan de Vrije Universiteit. Na het behalen van haar master niet-westerse geschiedenis werkte zij als docent Academische Vaardigheden aan de Vrije Universiteit. Daarnaast heeft zij zich als student-assistent beziggehouden met onderzoek naar de kwaliteit van de onderzoeksmasters van de Faculteit der Letteren en het opzetten van het vak 'Research Design'. Vanaf 2010 is zij als Trainee Informatiemanagement werkzaam geweest bij verschillende overheidsinstellingen. Sinds maart 2012 is Adrienne Huijzer als projectleider in dienst bij QANU.

### Assistent projectleiders:

J.H.H. (Judith) Huisman MA

### Freelance projectleiders:

drs. T. (Titia) Buising  
dr. J. (Joke) Corporaal  
M. (Mark) Delmartino MA  
dr. J. (Jetje) de Groof  
drs. G.M. (Mariëlle) Klerks  
drs. E.C. (Esther) Poort  
drs. R.L. (Renate) Prenen  
drs. M.D. (Marieke) Textor-Adema  
dr. M. (Marianne) van der Weiden  
drs. J. (José) van Zwieten

### Freelance ondersteuning secretariaat:

mw. M. (Marika) Kruijt